

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi Experimental Research) แบบแผนการทดลองเป็นแบบ 2 กลุ่ม วัดก่อนและหลัง (Randomized Pretest – Posttest Control Group Designs) เพื่อศึกษาผลการใช้รูปแบบการพยาบาลเจ้าของไข้ต่อความเป็นอิสระในการปฏิบัติการพยาบาลและความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพหออภิบาลผู้ป่วยหนัก โรงพยาบาลเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ระหว่างกลุ่มทดลองเป็นกลุ่มที่ใช้รูปแบบการพยาบาลเจ้าของไข้กับกลุ่มควบคุมที่ใช้รูปแบบปกติ

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ พยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานในหออภิบาลผู้ป่วยหนัก ในโรงพยาบาลเจ้าพระยาอภัยภูเบศร ปราจีนบุรี และโรงพยาบาลเมืองฉะเชิงเทรา โดยกลุ่มควบคุมคือพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานในหออภิบาลผู้ป่วยหนัก โรงพยาบาลเจ้าพระยาอภัยภูเบศร ปราจีนบุรี ที่ใช้รูปแบบปกติ จำนวน 13 คน และกลุ่มทดลองคือพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานในหออภิบาลผู้ป่วยหนัก โรงพยาบาลเมืองฉะเชิงเทราที่ใช้รูปแบบการพยาบาลเจ้าของไข้จำนวน 12 คน ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลก่อนการทดลอง ทั้งกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลองระหว่างวันที่ 10 เมษายน 2546 ถึงวันที่ 23 เมษายน 2546 และจัดอบรมการปฏิบัติการพยาบาลในรูปแบบการพยาบาลเจ้าของไข้ในกลุ่มทดลองวันที่ 9 พฤษภาคม 2546 และเริ่มปฏิบัติการพยาบาลในรูปแบบการพยาบาลเจ้าของไข้ในกลุ่มทดลองตั้งแต่วันที่ 12 พฤษภาคม 2546 ถึงวันที่ 8 มิถุนายน 2546 จากนั้นดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลหลังการทดลองทั้งกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง ระหว่างวันที่ 27 มิถุนายน 2546 ถึงวันที่ 10 กรกฎาคม 2546

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย เครื่องมือดำเนินการวิจัย คือ คู่มือการใช้รูปแบบการพยาบาลเจ้าของไข้ ซึ่งผ่านการตรวจสอบความครอบคลุมของโครงสร้างและเนื้อหาจากอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วยแบบสอบถามความเป็นอิสระในการปฏิบัติการพยาบาลและแบบสอบถามความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพ ซึ่งได้ผ่านการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาจากผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน และได้ทดลองใช้แบบสอบถามความเป็นอิสระในการปฏิบัติการพยาบาลและแบบสอบถามความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพ กับกลุ่มที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันกับกลุ่มตัวอย่าง คือ พยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานในหออภิบาลผู้ป่วยหนัก โรงพยาบาลพระปกเกล้า

จันทบุรี จำนวน 30 คน หาความเชื่อมั่นโดยวิธีการหาสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Coefficient Alpha) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .94 และ .95 ตามลำดับ

การดำเนินการวิจัยมีขั้นตอน คือ ติดต่อประสานงานกับผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อขออนุญาต ทำการทดลอง พร้อมกับเตรียมเครื่องมือดำเนินการวิจัย เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล และเตรียม โครงการอบรมการปฏิบัติการพยาบาลในรูปแบบการพยาบาลเจ้าของไข้ จากนั้นเก็บรวบรวมข้อมูล เกี่ยวกับความเป็นอิสระในการปฏิบัติการพยาบาล และความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของ พยาบาลวิชาชีพในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม จากนั้นทำการอบรมเพื่อให้ความรู้และแนวคิดการ ปฏิบัติการพยาบาลในรูปแบบการพยาบาลเจ้าของไข้ ให้กับพยาบาลวิชาชีพกลุ่มทดลอง จำนวน 12 คน และนำรูปแบบการพยาบาลเจ้าของไข้ไปทดลองใช้ในการดูแลผู้ป่วย 2 ราย ภายใต้การ นิเทศของผู้วิจัย ส่วนกลุ่มควบคุมให้ใช้รูปแบบการพยาบาลตามปกติ เมื่อเสร็จสิ้นการทดลอง ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากพยาบาลวิชาชีพทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ด้วยแบบสอบถาม ชุดเดิม คือ แบบสอบถามความเป็นอิสระในการปฏิบัติการพยาบาล และความพึงพอใจในการ ปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพ

ข้อมูลที่รวบรวมได้นำมาวิเคราะห์ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรมสถิติสำเร็จรูป ข้อมูล ส่วนบุคคลของพยาบาลวิชาชีพ วิเคราะห์โดยการหาค่าความถี่และร้อยละ ข้อมูลความเป็นอิสระ ในการปฏิบัติการพยาบาลและความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพ วิเคราะห์โดย การหาค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลค่าเฉลี่ย ส่วนการเปรียบเทียบความแตกต่าง ของคะแนนความเป็นอิสระในการปฏิบัติการพยาบาลและความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของ พยาบาลวิชาชีพ ภายในกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมใช้สถิติ Dependent t – Test ส่วนระหว่าง กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ใช้สถิติ Independent t – Test

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไปของพยาบาลวิชาชีพหออภิบาลผู้ป่วยหนักกลุ่มทดลอง (กลุ่มที่ใช้รูปแบบ การพยาบาลเจ้าของไข้) และกลุ่มควบคุม (กลุ่มที่ใช้รูปแบบปกติ)

ด้านอายุ พบว่า กลุ่มทดลองมีอายุอยู่ในช่วง 26 – 35 ปี ทั้งหมด ส่วนกลุ่มควบคุม ส่วนใหญ่อายุ 26 – 35 ปี แต่มี 2 คนที่อายุ 35 ปีขึ้นไป

ด้านประสบการณ์การทำงาน พบว่า กลุ่มทดลองมีประสบการณ์การทำงานอยู่ในช่วง 6 – 10 ปี มากที่สุด กลุ่มควบคุมส่วนใหญ่มีประสบการณ์การทำงาน 1 – 5 ปี

ด้านอัตราเงินเดือน พบว่า ทั้งกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลองมีอัตราเงินเดือนอยู่ในช่วง 5,000 – 10,000 บาท

2. การศึกษาความเป็นอิสระในการปฏิบัติพยาบาล พบว่า ทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีค่าเฉลี่ย และระดับความเป็นอิสระอยู่ในระดับสูงทั้งหมด ทั้งรายด้านและในภาพรวม

3. การศึกษาความพึงพอใจในการปฏิบัติการพยาบาล พบว่า ทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีค่าเฉลี่ย และระดับความพึงพอใจรายด้านอยู่ในระดับปานกลางถึงมาก ส่วนในภาพรวมอยู่ในระดับมากทั้งสองกลุ่ม

4. การเปรียบเทียบความเป็นอิสระในการปฏิบัติการพยาบาลของพยาบาลวิชาชีพ หออภิบาลผู้ป่วยหนัก ก่อนการใช้รูปแบบการพยาบาลเจ้าของไข้ระหว่างกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง พบว่า ไม่แตกต่างกันซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 1

5. การเปรียบเทียบความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพหออภิบาลผู้ป่วยหนัก ก่อนการใช้รูปแบบการพยาบาลเจ้าของไข้ระหว่างกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง พบว่า ไม่แตกต่างกันซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 2

6. การเปรียบเทียบความเป็นอิสระในการปฏิบัติการพยาบาลของพยาบาลวิชาชีพ หออภิบาลผู้ป่วยหนัก หลังการใช้รูปแบบการพยาบาลเจ้าของไข้ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม พบว่า ในกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 3

7. การเปรียบเทียบความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพหออภิบาลผู้ป่วยหนัก หลังการใช้รูปแบบการพยาบาลเจ้าของไข้ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมในภาพรวม พบว่า ในกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 4

8. การเปรียบเทียบความเป็นอิสระในการปฏิบัติการพยาบาลของพยาบาลวิชาชีพ หออภิบาลผู้ป่วยหนักกลุ่มควบคุม ก่อนและหลังการใช้รูปแบบปกติ พบว่า ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 5

9. การเปรียบเทียบความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพหออภิบาลผู้ป่วยหนักกลุ่มควบคุม ก่อนและหลังการใช้รูปแบบปกติ พบว่า ไม่แตกต่างกันซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 6

10. การเปรียบเทียบความเป็นอิสระในการปฏิบัติการพยาบาลของพยาบาลวิชาชีพ หออภิบาลผู้ป่วยหนักกลุ่มทดลอง หลังการใช้รูปแบบการพยาบาลเจ้าของไข้ พบว่า สูงกว่า ก่อนการใช้รูปแบบการพยาบาลเจ้าของไข้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 7

11. การเปรียบเทียบความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพหออภิบาลผู้ป่วยหนักกลุ่มทดลอง หลังการใช้รูปแบบการพยาบาลเจ้าของไข้ พบว่า สูงกว่าก่อนการใช้รูปแบบการพยาบาลเจ้าของไข้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 8

อภิปรายผลการวิจัย

1. ความเป็นอิสระในการปฏิบัติการพยาบาลของพยาบาลวิชาชีพหออภิบาลผู้ป่วยหนัก หลังการใช้รูปแบบการพยาบาลเจ้าของไข้ในกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุม กล่าวคือ ค่าเฉลี่ยคะแนนความเป็นอิสระในการปฏิบัติการพยาบาลของพยาบาลวิชาชีพหออภิบาลผู้ป่วยหนัก หลังการใช้รูปแบบการพยาบาลเจ้าของไข้ในกลุ่มทดลองที่โรงพยาบาลเมืองละเซิงเทราสูงกว่าในกลุ่มควบคุมที่โรงพยาบาลเจ้าพระยาอภัยภูเบศร ปราจีนบุรี ซึ่งใช้รูปแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เนื่องจากระบบพยาบาลเจ้าของไข้มีผลดีคือ เป็นการพยาบาลที่ยึดผู้ป่วยเป็นศูนย์กลางให้การพยาบาลอย่างต่อเนื่อง พวงรัตน์ บุญญานุรักษ์ (2542, หน้า 101) และพยาบาลมีความรับผิดชอบต่อนักป่วยสูงมีการดูแลแบบองค์รวม (Manley, Hamill, & Honlon, 1997) และเป็นการจัดระบบให้พยาบาลได้ปฏิบัติงานในเรื่องวิชาชีพอย่างชัดเจนทำให้พยาบาลได้พัฒนาศักยภาพของตนเองในการดูแลผู้ป่วยและครอบครัวเป็นการเพิ่มความชำนาญ ความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติการพยาบาล ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของนิลวรรณ มัสยาอากรณ์ ที่พบว่าความเป็นอิสระในการปฏิบัติการกิจกรรมการพยาบาลของพยาบาลวิชาชีพในระบบเจ้าของไข้สูงกว่าแบบหน้าที่อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 และสอดคล้องกับการศึกษาของ มาร์เรม และคณะ (Marram et al., 1974) และ สิริกาญจน์ บริสุทธิบัณฑิต (2540) ที่พบว่า การมอบหมายงานแบบพยาบาลเจ้าของไข้ พยาบาลมีการใช้กระบวนการพยาบาลอย่างเป็นขั้นตอนและต่อเนื่อง มากกว่าการมอบหมายงานแบบทีม มีความเป็นอิสระและมีความสามารถในการปฏิบัติการพยาบาลเพิ่มขึ้น เนื่องจากการพยาบาลเจ้าของไข้ทำให้พยาบาลวิชาชีพหออภิบาลผู้ป่วยหนักสามารถปฏิบัติงานได้สอดคล้องกับการได้รับมอบหมายงานตามความรับผิดชอบของพยาบาลวิชาชีพ และทำให้พยาบาลมีอิสระในการปฏิบัติงาน ทั้งในด้านการใช้ความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน ด้านกระบวนการปฏิบัติการพยาบาลซึ่งการมอบหมายงานแบบพยาบาลเจ้าของไข้ทำให้พยาบาลมีอิสระในการคิดวางแผนการดูแลรักษาผู้ป่วยอย่างต่อเนื่อง (Manley, Hamill, & Honlan, 1977) และสามารถตัดสินใจทางคลินิกได้อย่างมีเหตุผลและถูกต้องบนพื้นฐานความรู้ทางทฤษฎีการพยาบาล (พวงรัตน์ บุญญานุรักษ์, 2536) และข้อมูลเฉพาะส่วนบุคคลของผู้ป่วยแต่ละราย รวมทั้งการมอบหมายงานแบบพยาบาลเจ้าของไข้ทำให้พยาบาลมีอิสระในด้านการปฏิบัติงานร่วมกับบุคคลอื่น ๆ เนื่องจาก

พยาบาลจะต้องเป็นผู้ประสานงานในทีมการดูแลผู้ป่วยแบบสหสาขาวิชาชีพ เพื่อสนองตอบความต้องการของผู้ป่วยอย่างครอบคลุม และแสดงออกถึงความเป็นวิชาชีพเพิ่มขึ้น และพยาบาลวิชาชีพมีสิทธิอันชอบธรรมในการสั่งการพยาบาล เพื่อสามารถวิเคราะห์และให้ข้อวินิจฉัยทางการพยาบาลได้ ซึ่งเป็นอิสระจากการควบคุมวิชาชีพสาขาอื่น ความเป็นอิสระหรือการมีเอกสิทธิ์ในการปฏิบัติการพยาบาล เป็นเรื่องบ่งบอกได้ถึงระดับของความเป็นวิชาชีพ พยาบาลวิชาชีพทุกคนจึงมีสิทธิในการตัดสินใจได้ด้วยตนเอง ปกครองตนเองได้โดยปราศจากการควบคุมจากภายนอก ทั้งยังต้องมีความรู้สึกสำนึกในความรับผิดชอบและกล้าแสดงความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงานนั้นอย่างเต็มที่ โดยมีรากฐานจากการควบคุมการจัดการศึกษาวิชาชีพอย่างมีมาตรฐาน มีการบัญญัติจรรยาบรรณวิชาชีพที่สังคมยอมรับ (Kelly, 1991 อ้างถึงใน ญัญจิรา กุลกาญจนาชีวิน และจินตนา ชูนิพันธ์, 2539, หน้า 1) และได้รับการคุ้มครองในสิทธิอันชอบธรรมของพยาบาลวิชาชีพ ดังนั้น พยาบาลวิชาชีพจึงเป็นผู้สามารถให้บริการพยาบาลที่เฉพาะสมบูรณ์ในตัวเอง เป็นอิสระจากการควบคุมของวิชาชีพอื่น (พวงรัตน์ บุญญานุรักษ์, 2536, หน้า 53) ซึ่งจะเห็นได้จากผลการวิจัยที่พบว่า ความเป็นอิสระในการปฏิบัติการพยาบาลของพยาบาลวิชาชีพหออภิบาลผู้ป่วยหนัก ก่อนการใช้รูปแบบการพยาบาลเจ้าของไข้ทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมโดยรวม และรายด้าน ได้แก่ ด้านการใช้ความรู้ความสามารถในการปฏิบัติการพยาบาล ด้านกระบวนการปฏิบัติการพยาบาล ด้านการตัดสินใจทางคลินิกและด้านการปฏิบัติงานร่วมกับบุคลากรอื่น ๆ อยู่ในระดับสูงทั้งหมด ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ไชแสง ชวศิริ (2530, หน้า 45) ที่ศึกษาถึงการยอมรับหน้าที่ที่เป็นอิสระของพยาบาลวิชาชีพด้านการปฏิบัติการพยาบาล พบว่า พยาบาลส่วนใหญ่ยอมรับว่าเป็นหน้าที่ที่เป็นอิสระและจากการศึกษาความเป็นอิสระในการปฏิบัติงานในวิชาชีพพยาบาลในประเทศสหรัฐอเมริกา ของ ชูทเซนโฮเฟอร์ (Schutzenhofer, 1988) พบว่า พยาบาลวิชาชีพในรัฐอินเดียน่า มีความเป็นอิสระในการปฏิบัติงานในวิชาชีพอยู่ในระดับสูง และจากการศึกษาของ ชูทเซนโฮเฟอร์ และมัสเลอร์ (Schutzenhofer & Musser, 1994) พบว่า พยาบาลวิชาชีพ รัฐไอดาโอ รัฐมิสซูรี รัฐฟลอริดา และรัฐแมรีแลนด์ พบว่า พยาบาลวิชาชีพทั้งตำแหน่งพยาบาลผู้จัดการ และพยาบาลระดับปฏิบัติการ มีความเป็นอิสระในการปฏิบัติงานในวิชาชีพ อยู่ในระดับสูง ซึ่งสนับสนุนผลการวิจัยและแสดงให้เห็นว่า รูปแบบการพยาบาลเจ้าของไข้ที่ผู้วิจัยได้จัดทำขึ้นทั้ง 6 ขั้นตอน (ดังภาคผนวก ง) สามารถทำให้พยาบาลวิชาชีพหออภิบาลผู้ป่วยหนักมีความเป็นอิสระในการปฏิบัติการพยาบาลสูงขึ้น

2. ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพหออภิบาลผู้ป่วยหนัก หลังการใช้รูปแบบการพยาบาลเจ้าของไข้ในกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุม จากผลการศึกษา พบว่า กล่าวคือ ค่าเฉลี่ยคะแนนความพึงพอใจในการปฏิบัติการพยาบาลของพยาบาลวิชาชีพหออภิบาล

ผู้ป่วยหนัก หลังการใช้รูปแบบการพยาบาลเจ้าของไข้ ในกลุ่มทดลองที่โรงพยาบาลเมือง
ฉะเชิงเทรา สูงกว่าในกลุ่มควบคุมที่โรงพยาบาลเจ้าพระยาอภัยภูเบศร ปราจีนบุรี ซึ่งใช้รูปแบบ
ปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งแสดงให้เห็นว่า รูปแบบการพยาบาลเจ้าของไข้ทำ
ให้พยาบาลวิชาชีพหออภิบาลผู้ป่วยหนัก มีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานมากกว่า การปฏิบัติการ
พยาบาลแบบปกติ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ สุกัญญา โกวิทย์ดิลก (2537) พบว่า พยาบาล
ที่ปฏิบัติงานในระบบการมอบหมายงานรูปแบบการพยาบาลเจ้าของไข้มีความพึงพอใจในการ
ปฏิบัติงานมากกว่ารูปแบบปกติ เนื่องจากการใช้รูปแบบการพยาบาลเจ้าของไข้มีการจัดบริการที่
ให้พยาบาลมีหน้าที่รับผิดชอบต่อผู้ป่วยโดยตรงตั้งแต่แรกรับจนกระทั่งจำหน่ายหรือย้ายออกจาก
หออภิบาลผู้ป่วยหนัก สามารถให้การพยาบาลครอบคลุมทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม
เศรษฐกิจ และจิตวิญญาณ พร้อมทั้งครอบคลุมทุกขั้นตอนของกระบวนการพยาบาล

และเมื่อพิจารณาถึงความพึงพอใจในการปฏิบัติการพยาบาลของพยาบาลวิชาชีพ
หออภิบาลผู้ป่วยหนักในกลุ่มทดลองเป็นรายด้านทั้งในส่วนของปัจจัยจิตใจ และปัจจัยคำจูน พบว่า
ทุกด้านมีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจในการปฏิบัติการพยาบาลสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทาง
สถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสามารถอธิบายได้ดังนี้ ด้านความสำเร็จในงาน พยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติใน
หอผู้ป่วยหนักในโรงพยาบาลที่ใช้รูปแบบการพยาบาลเจ้าของไข้ มีความสำเร็จในงานอยู่ในระดับ
สูง มีการวางแผนในการปฏิบัติงานและสามารถปฏิบัติงานได้สำเร็จตามแผน รวมทั้งสามารถ
ปฏิบัติงานในความรับผิดชอบได้บรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ภายในเวลาที่กำหนด มีอิสระใน
การปฏิบัติงาน สามารถแก้ไขปัญหาในการปฏิบัติงานได้ด้วยความรู้ ความสามารถของตนเอง
สอดคล้องกับที่ ฟารีดา อิบราฮิม (2535) กล่าวว่า การที่บุคคลมองเห็นความสำเร็จของงานที่ตน
ปฏิบัติอยู่จะเป็นแรงกระตุ้นให้เกิดความพึงพอใจในงาน และเกิดความรักที่จะปฏิบัติงานอย่างแท้
จริง ซึ่งความสำเร็จของพยาบาลวิชาชีพอยู่ที่การปฏิบัติการพยาบาล ดังนั้นหากต้องการให้พยาบาล
วิชาชีพในหออภิบาลผู้ป่วยหนัก ที่ปฏิบัติการพยาบาลในรูปแบบการพยาบาลเจ้าของไข้ มีความ
พึงพอใจในความสำเร็จมากยิ่งขึ้น พยาบาลวิชาชีพต้องสร้างเสริมศักยภาพ และเอกลักษณ์ของวิชาชีพ
ด้วยการเน้นความสำคัญที่การปฏิบัติการพยาบาล และพยาบาลแสวงหาความรู้ทางการพยาบาล
มาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติการพยาบาลอย่างสม่ำเสมอ และสิ่งที่พยาบาลทุกคนต้องการในการ
ทำงานคือความภาคภูมิใจในตนเอง การมีโอกาสดำเนินการพัฒนาทักษะในการทำงาน มีอิสระในการ
ทำงาน และรับรู้ในความสำเร็จของตนเองอันแสดงถึงลักษณะที่เป็นวิชาชีพ (Leddy & Pepper,
1985, p. 4) สิ่งเหล่านี้เป็นสิ่งที่น่าพอใจที่จะกระตุ้นให้บุคลากรเกิดความ พึงพอใจในงานได้

ด้านการได้รับการยอมรับนับถือ พบว่า พยาบาลวิชาชีพในหอผู้ป่วยหนัก ใน
โรงพยาบาลที่ใช้รูปแบบการพยาบาลเจ้าของไข้ มีความพึงพอใจในด้านการได้รับการยอมรับนับถือ

อยู่ในระดับสูง แสดงให้เห็นว่าพยาบาลวิชาชีพในหอผู้ป่วยหนัก ได้รับการยอมรับนับถือจากผู้บังคับบัญชา ผู้ร่วมงาน และผู้ปฏิบัติงานสหสาขาวิชาชีพอื่นในองค์กร รวมทั้งผู้ป่วยและญาติ อาจเนื่องมาจากพยาบาลวิชาชีพในหอผู้ป่วยหนักมีความคาดหวังว่า ตนเองเป็นสมาชิกคนหนึ่งในทีมสุขภาพ จึงมีสิทธิที่จะแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการดูแลผู้ป่วย รวมทั้งมีอิสระ มีอำนาจในการควบคุมคุณภาพการพยาบาล สามารถตัดสินใจปัญหาสุขภาพของผู้ป่วย และให้การช่วยเหลือโดยใช้กระบวนการพยาบาล เมื่อมีอิสระในการทำงาน จึงจะเกิดความพึงพอใจในงานของพยาบาลวิชาชีพ ดังนั้นถ้าพยาบาลวิชาชีพมีความเป็นอิสระในการปฏิบัติงาน จะเกิดความพึงพอใจในงาน และจากการศึกษาของ ริโอรีแดน (Riordan, 1991) พบว่า หากพยาบาลวิชาชีพได้รับการยอมรับนับถือจากผู้อื่น ทั้งจากผู้ร่วมงาน ผู้ร่วมวิชาชีพและผู้ป่วย จะทำให้พยาบาลวิชาชีพมีความพึงพอใจในงาน และสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีคุณภาพ ดังนั้นหากต้องการให้พยาบาลวิชาชีพมีความพึงพอใจในด้านการได้รับการยอมรับนับถือสูงขึ้น พยาบาลวิชาชีพต้องแสดงความสามารถในการปฏิบัติงานที่อิสระอย่างเต็มที่ อีกทั้งต้องพยายามแสดงผลงานทางวิชาการ ทางพยาบาลวิชาชีพให้มากยิ่งขึ้น เพื่อให้สังคมเห็นคุณภาพของพยาบาลวิชาชีพว่าสามารถสนองความต้องการของสังคมได้ชัดเจนขึ้น พยาบาลวิชาชีพจึงจะได้รับการยอมรับนับถือในความรู้ ความสามารถ และการปฏิบัติการพยาบาลจากผู้รับบริการและจากผู้ร่วมทีมสุขภาพ

ด้านลักษณะงาน พบว่า พยาบาลวิชาชีพในหอผู้ป่วยหนัก ในโรงพยาบาลที่ใช้รูปแบบพยาบาลเจ้าของไข้มีความพึงพอใจในลักษณะงานอยู่ในระดับสูงมาก เนื่องมาจากรูปแบบการพยาบาลเจ้าของไข้มีลักษณะงานที่ช่วยให้พยาบาลสามารถปฏิบัติงานด้านการพยาบาลได้อย่างเต็มที่ ทำให้พยาบาลได้รู้จักผู้ป่วยและทราบปัญหาของผู้ป่วย ซึ่งทำให้เพิ่มคุณภาพการพยาบาล โดยเฉพาะลักษณะงานในหอผู้ป่วยหนักพยาบาลวิชาชีพที่หอผู้ป่วยหนัก เป็นงานที่เกี่ยวข้องกับชีวิตมนุษย์ที่มีความเจ็บป่วยวิกฤตรุนแรง ซึ่งเป็นลักษณะงานที่ท้าทายความสามารถ ต้องใช้ความรู้ความชำนาญมาก ส่งเสริมให้พยาบาลเกิดความกระตือรือร้นในการทำงาน และได้รับประสบการณ์จากงานที่ทำอยู่เสมอ รวมทั้งรับผิดชอบติดตามประเมินผลความก้าวหน้าของผู้ป่วยอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับการศึกษาของ จันทรทิพย์ วงศ์วิวัฒน์ (2539) ที่ว่าระบบพยาบาลเจ้าของไข้เป็นระบบบริการพยาบาลที่ช่วยให้พยาบาลได้ใช้ความรู้ และทักษะตามบทบาทของวิชาชีพตามที่ได้ศึกษามาอย่างเต็มศักยภาพ ซึ่งผลที่ได้้นอกจากจะพัฒนาคุณภาพการพยาบาลแล้ว ยังทำให้เกิดความพึงพอใจในการทำงานของพยาบาล

ด้านความรับผิดชอบในงาน พบว่า พยาบาลวิชาชีพในหอผู้ป่วยหนักในโรงพยาบาลที่ใช้รูปแบบการพยาบาลเจ้าของไข้ มีความพึงพอใจในด้านความรับผิดชอบในงานอยู่ในระดับสูง เนื่องจากพยาบาลเจ้าของไข้จะได้รับการมอบหมายงานได้เหมาะสมกับความรู้ ความสามารถ และ

พยาบาลเจ้าของไข้จะมีอิสระในการให้การพยาบาลผู้ป่วย การวางแผนการพยาบาล ตั้งแต่แรกรับจนกระทั่ง การมอบหมายความรับผิดชอบให้กับพยาบาลผู้ช่วย โดยสามารถตัดสินใจเกี่ยวกับงานในความรับผิดชอบได้อย่างเต็มที่ เพื่อให้ผู้ป่วยที่ตนเองรับผิดชอบได้รับการรักษาพยาบาลอย่างมีคุณภาพ ตอบสนองความต้องการของผู้ป่วยได้ตามที่คาดหวัง ก่อให้เกิดผลสำเร็จของงาน การปฏิบัติการพยาบาลส่งผลดีต่อภาวะสุขภาพ และแก้ปัญหาให้กับผู้ป่วยได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเฮิร์ซเบิร์ก (Herzberg, 1967 อ้างถึงใน กฤษณา นรนาพันธ์, 2544, หน้า 88) พบว่า ผู้ปฏิบัติเกิดความพึงพอใจในงานเมื่อเห็นผลสำเร็จของงาน มีอิสระในการทำงานมีอำนาจในการตัดสินใจเกี่ยวกับงานมากขึ้น ความรับผิดชอบในงานเป็นคุณธรรม และจริยธรรมที่พยาบาลวิชาชีพทุกคนต้องถือปฏิบัติ เนื่องจากได้รับการปลูกฝังจากสถาบันการศึกษา ให้มีความรับผิดชอบต่อการให้การพยาบาลแก่ผู้ป่วย ซึ่งเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับชีวิตมนุษย์ จึงต้องอาศัยความสำนึกในหน้าที่รับผิดชอบสูง (ฟารีดา อิบราฮิม, 2535)

ด้านความก้าวหน้าในงาน พบว่า พยาบาลวิชาชีพหอผู้ป่วยหนักในโรงพยาบาลที่ใช้รูปแบบการพยาบาลเจ้าของไข้ มีความพึงพอใจในด้านความก้าวหน้าในงาน อยู่ในระดับสูงมาก ซึ่งการได้รับความก้าวหน้าในงานเป็นส่วนหนึ่งของความพึงพอใจในงานของพยาบาลวิชาชีพ การได้เลื่อนขั้น เลื่อนตำแหน่ง การได้รับโอกาสให้สามารถนำความรู้และเทคโนโลยีสมัยใหม่ ๆ มาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติการพยาบาลโดยอิสระในขอบเขตของวิชาชีพทำให้พยาบาลเกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ซึ่งจากการศึกษาของ ไวส์แมน (Weisman, 1982) พบว่า หากพยาบาลวิชาชีพไม่มีโอกาสก้าวหน้าในงานหรือไม่ได้รับตำแหน่งสูงขึ้น จะเป็นสาเหตุหนึ่งของการลาออกจากงานเนื่องจากไม่มีแรงจูงใจที่จะทำงานต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ บลีเจน และ มุลเลอร์ (Blegen & Mueller, 1987) ที่พบว่า พยาบาลที่ไม่ได้รับการส่งเสริมความก้าวหน้า มีความพึงพอใจน้อยกว่าพยาบาลที่ได้รับการส่งเสริมก้าวหน้า

ซึ่งจากผลการวิจัยสนับสนุนและแสดงให้เห็นว่ารูปแบบการพยาบาลเจ้าของไข้ที่ผู้วิจัยได้จัดทำขึ้นทั้ง 6 ขั้นตอน (ดังภาคผนวก ง) สามารถทำให้พยาบาลวิชาชีพหอผู้ป่วยหนักมีความพึงพอใจในการปฏิบัติการพยาบาลเพิ่มขึ้น

3. ความเป็นอิสระในการปฏิบัติการพยาบาลของพยาบาลวิชาชีพหอผู้ป่วยหนักในกลุ่มทดลอง หลังการใช้รูปแบบการพยาบาลเจ้าของไข้สูงกว่าก่อนการใช้รูปแบบการพยาบาลเจ้าของไข้ กล่าวคือพยาบาลวิชาชีพหอผู้ป่วยหนักโรงพยาบาลเมืองละเซิงเทรา กลุ่มทดลองจำนวน 12 คน มีค่าเฉลี่ยคะแนนความเป็นอิสระในการปฏิบัติการพยาบาลหลังการใช้รูปแบบการพยาบาลเจ้าของไข้ สูงกว่าก่อนใช้รูปแบบการพยาบาลเจ้าของไข้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการใช้รูปแบบการพยาบาลเจ้าของไข้ทำให้พยาบาลวิชาชีพหอผู้ป่วย

นักมีความเป็นอิสระในการปฏิบัติการพยาบาลมากขึ้น สอดคล้องกับการศึกษาของ นิลาวรรณ มัทยาอนันท์ (2544, หน้า 51) ที่พบว่า ความเป็นอิสระในการปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาลหลังการ ใช้รูปแบบการพยาบาลเจ้าของไข้ สูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 และ สอดคล้องกับ วิลสัน และดอนสัน (Wilson & Donson, 1989 อ้างถึงใน สิริกาญจน์ บริสุทธิบัณฑิต, 2540) ที่กล่าวว่าพยาบาลวิชาชีพในรูปแบบการพยาบาลเจ้าของไข้ มีคะแนนความเป็นอิสระในการ ปฏิบัติการพยาบาลเพิ่มขึ้น และสอดคล้องกับการศึกษาของ อเล็กซานเดอร์, วิสแมน, และเชส (Alexander, Weisman, & Chase, 1981, p. 80) ที่พบว่า พยาบาลที่ทำงานในระบบพยาบาล เจ้าของไข้ มีการรับรู้ความเป็นอิสระสูง ซึ่งตามแนวคิดหลักการของการพยาบาลเจ้าของไข้ คือพยาบาลได้รับการมอบหมายให้ดูแลผู้ป่วยเป็นรายบุคคลอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่รับใหม่จนกระทั่ง จำหน่าย เป็นการให้โอกาสพยาบาลได้พัฒนาบทบาทการทำงานที่เป็นอิสระซึ่ง บราวน์ (Brown, 1982) ได้กล่าวว่าพยาบาลผู้ให้การพยาบาลผู้ป่วยโดยตรง จะมีอิสระในการตัดสินใจในการให้การ พยาบาลด้วยตนเอง โดยวางแผนการพยาบาลให้สอดคล้องกับการรักษา มีการกำหนดกิจกรรมการ พยาบาลด้วยตนเอง และเขียนเป็นลายลักษณ์อักษรไว้ เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกันในการดูแล ผู้ป่วย

4. ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพหออภิบาลผู้ป่วยหนักในกลุ่ม ทดลอง หลังการใช้รูปแบบการพยาบาลเจ้าของไข้สูงกว่าก่อนการใช้รูปแบบการพยาบาลเจ้าของไข้ กล่าวคือ พยาบาลวิชาชีพหอผู้ป่วยหนัก โรงพยาบาลเมืองฉะเชิงเทรา กลุ่มทดลอง จำนวน 12 คน มีค่าเฉลี่ยคะแนนความพึงพอใจในการปฏิบัติงานหลังการใช้รูปแบบการพยาบาลเจ้าของไข้สูงกว่า ก่อนการใช้รูปแบบการพยาบาลเจ้าของไข้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งแสดงให้เห็นว่า การใช้รูปแบบการพยาบาลเจ้าของไข้ ทำให้พยาบาลวิชาชีพหออภิบาลผู้ป่วยหนัก มีความพึงพอใจ ในการปฏิบัติงานมากขึ้น ทั้งนี้เนื่องจากการใช้รูปแบบการพยาบาลเจ้าของไข้เป็นลักษณะที่บ่งถึง วิชาชีพด้วยการให้บริการด้วยความรู้ความชำนาญอย่างแท้จริง และให้บริการตามความต้องการ พื้นฐานของมนุษย์ ซึ่งเป็นการแสดงออกถึงความเป็นวิชาชีพของพยาบาล พยาบาลจะเกิดความรู้สึก ว่าสำเร็จในการทำงานทำให้เกิดความสุข ความพึงพอใจ และความมั่นคงในการปฏิบัติวิชาชีพ (พิสุทธิ ปทุมสูตร, 2544, หน้า 49) ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ เจลลินค และคณะ (Jellinek, Heizog, & Stoddard, 1994) พบว่า รูปแบบการพยาบาลเจ้าของไข้ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง ภาวลักษณะของวิชาชีพที่ดีขึ้น พยาบาลที่ปฏิบัติการพยาบาลในเชิงวิชาชีพรู้สึกเชื่อมั่นในตนเอง (Self Esteem) และปฏิบัติการพยาบาลด้วยความมั่นใจ รู้สึกมีคุณค่าในตนเอง มีผลทำให้เกิด ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานและสอดคล้องกับการศึกษาของ ดักซ์เบอรี (Duxbery, 1984 cited in

Jellinek, Heizog, & Stoddard, 1994) ที่พบว่า ความพึงพอใจในงานมีความสัมพันธ์กับงานการพยาบาลอย่างชัดเจน

และเมื่อพิจารณาถึงความพึงพอใจในงานของพยาบาลวิชาชีพหอผู้ป่วยหนักเป็นรายด้าน สามารถอธิบายได้เช่นเดียวกับการอภิปรายผลในข้อที่ 1

ข้อจำกัดในการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาเฉพาะกลุ่มตัวอย่างพยาบาลวิชาชีพหอผู้ป่วยหนัก โรงพยาบาลเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือของโรงพยาบาลที่กำหนด ซึ่งกลุ่มตัวอย่างมีลักษณะเฉพาะ ดังนั้นผลการวิจัยที่ได้อาจไม่สามารถนำไปใช้กับกลุ่มพยาบาลวิชาชีพที่มีลักษณะแตกต่างออกไป

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยพบว่า พยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานในหอผู้ป่วยหนักในกลุ่มทดลอง มีความเป็นอิสระในการปฏิบัติการพยาบาลและความพึงพอใจในการปฏิบัติงานสูงกว่ากลุ่มควบคุม ผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ด้านการบริหารการพยาบาล

1.1 กลุ่มการพยาบาลควรมีการจัดโครงการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับรูปแบบการพยาบาลเจ้าของไข้ในระดับหัวหน้าหอผู้ป่วยอื่น ๆ ที่สนใจ ซึ่งจะเป็นการกระตุ้นให้ผู้มีระดับต้นเกิดแนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบการพยาบาลเจ้าของไข้ และสามารถนำมาปรับใช้ในหอผู้ป่วยของตนเอง ตลอดจนนิเทศการพยาบาลและให้คำปรึกษาแก่พยาบาลในหอผู้ป่วยได้รวมทั้งให้การสนับสนุนพยาบาลวิชาชีพในหอผู้ป่วยอื่น ๆ ที่สนใจที่จะนำรูปแบบการพยาบาลเจ้าของไข้มาใช้ในการพยาบาลเจ้าของไข้

1.2 จากผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยของพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานในหอผู้ป่วยหนัก ด้านค่าตอบแทนอยู่ในระดับสูงหลังการทดลอง ขณะที่ก่อนการทดลองอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งจะเห็นได้ว่าการพยาบาลเจ้าของไข้มีส่วนทำให้พยาบาลวิชาชีพเกิดความพึงพอใจในด้านค่าตอบแทนมากขึ้น กลุ่มการพยาบาลควรพิจารณาให้มีการจัดอัตราค่าจ้างให้เหมาะสมกับปริมาณงาน และมีการดูแลจัดการเรื่องค่าตอบแทน และสวัสดิการต่าง ๆ ได้แก่ สวัสดิการเงินกู้ การดูแลการเจ็บป่วยให้แก่ผู้ปฏิบัติงาน เพื่อเป็นสิ่งที่ช่วยกระตุ้นให้ผู้ปฏิบัติงานมีกำลังใจ รักงาน และปฏิบัติงานด้วยความตั้งใจให้เกิดผลดีที่สุด อีกทั้งยังเป็นการธำรงรักษานุเคราะห์ที่มีประสิทธิภาพไว้ในองค์กร

2. ด้านการปฏิบัติการพยาบาล

เนื่องจากรูปแบบการพยาบาลเจ้าของไข้ที่นำมาทดลองใช้เป็นการมอบหมายงานให้กับพยาบาลวิชาชีพหออภิบาลผู้ป่วยหนักให้ดูแลผู้ป่วยในฐานะปัจเจกบุคคล โดยให้การดูแลอย่างต่อเนื่องตลอด 24 ชั่วโมง วางแผนการพยาบาลปฏิบัติการพยาบาลตั้งแต่รับใหม่จนจำหน่ายผู้ป่วยกลับบ้าน ระหว่างที่ไม่ได้ขึ้นปฏิบัติงานก็จะมีการส่งเวร เพื่อให้ผู้ป่วยได้ดูแลอย่างต่อเนื่อง มีการบันทึกทางการพยาบาลไว้อย่างครบถ้วน ครอบคลุมใช้เป็นหลักฐานทางกฎหมายได้ มีการใช้กระบวนการพยาบาล อีกทั้งมีการประชุมปรึกษารื้อก่อนการทำงาน (Pre – Conference) ประชุมปรึกษารื้อหลังการทำงาน (Post – Conference) ตลอดจนมีการทำการประชุมปรึกษาหารือในระหว่างการทำงาน (Nursing Conference) ดังนั้นจึงควรมีการอบรมพยาบาลวิชาชีพในหอผู้ป่วยอื่น ๆ ที่จะใช้รูปแบบการพยาบาลเจ้าของไข้ ให้มีความพร้อม มีความรู้ในขั้นตอนต่าง ๆ ในกิจกรรมที่กล่าวแล้ว เพื่อเป็นการพัฒนาวิชาชีพและส่งเสริมให้พยาบาลวิชาชีพมีความมั่นใจในการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ได้ดี เกิดความรู้สึภาคภูมิใจ มั่นใจที่จะปฏิบัติการพยาบาลให้มีคุณภาพ และเกิดความเป็นอิสระในการปฏิบัติการพยาบาลในตนเองมากยิ่งขึ้น

3. ด้านการศึกษา

จากผลการวิจัยหลังการใช้รูปแบบการพยาบาลเจ้าของไข้ พบว่า พยาบาลวิชาชีพมีความเป็นอิสระในการปฏิบัติการพยาบาลและความพึงพอใจในการปฏิบัติงานสูงขึ้น ดังนั้นสถานศึกษาทางการพยาบาลควรจัดการเรียนการสอนให้นักศึกษา ระดับปริญญาตรีทางการพยาบาลได้เรียนรู้ถึงรูปแบบการพยาบาลเจ้าของไข้ เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติอย่างจริงจัง และนำวิธีการมอบหมายงานการพยาบาลเจ้าของไข้มาใช้ในการเรียนการสอน และขณะฝึกปฏิบัติงานเพื่อให้เกิดความเป็นอิสระในการปฏิบัติการพยาบาลและความพึงพอใจในการปฏิบัติงานมากขึ้น

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. จากผลการวิจัยพบว่า หลังการใช้รูปแบบการพยาบาลเจ้าของไข้ พยาบาลวิชาชีพมีความเป็นอิสระในการปฏิบัติการพยาบาลและความพึงพอใจในการปฏิบัติงานสูงขึ้น ซึ่งศึกษาเฉพาะกลุ่มตัวอย่างพยาบาลวิชาชีพในโรงพยาบาลเขตภาคตะวันออก ดังนั้นควรขยายผลการศึกษาในโรงพยาบาลอื่น ๆ เช่น โรงพยาบาลศูนย์ หรือโรงพยาบาลในเขตอื่น ๆ เพื่อสรุปผลการวิจัย
2. การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาในเชิงกึ่งทดลอง จึงเห็นควรมีการศึกษาโดยวิธีอื่นให้ลึกซึ้งขึ้น เช่น การวิจัยเชิงคุณภาพ หรือแบบสนทนากลุ่ม เพื่อให้ได้ข้อมูลที่สมบูรณ์และชัดเจนยิ่งขึ้น และเกิดความเหมาะสมกับสถานการณ์ในแต่ละแห่ง

3. การวิจัยครั้งนี้ศึกษาในกลุ่มผู้ป่วยวิกฤต จึงควรขยายผลการศึกษาในผู้ป่วยกลุ่มอื่น เช่น ผู้ป่วยเรื้อรัง เพื่อทดสอบผลการวิจัยว่ามีความแตกต่างกันหรือไม่

4. จากผลการวิจัยพบว่า หลังการใช้รูปแบบการพยาบาลเจ้าของไข้ พยาบาลวิชาชีพมีความเป็นอิสระในการปฏิบัติการพยาบาลและความพึงพอใจในการปฏิบัติงานสูงขึ้น จึงควรดำเนินการศึกษาผลของความเป็นอิสระในการปฏิบัติการพยาบาลและความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน รูปแบบการพยาบาลเจ้าของไข้ของพยาบาลวิชาชีพในระยะยาว รวมทั้งศึกษาผลของความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของผู้ป่วยร่วมด้วย

5. การนำรูปแบบการพยาบาลเจ้าของไข้มาใช้ ควรศึกษาเพิ่มเติมในด้านความพึงพอใจของผู้ป่วยและญาติ

6. ควรนำรูปแบบการพยาบาลเจ้าของไข้ไปศึกษาเปรียบเทียบกับปัจจัยอื่น ๆ ได้แก่ ทักษะ, การรับรู้สมรรถภาพในการทำงาน, บรรยากาศองค์กร, พฤติกรรมการเปลี่ยนแปลง ฯลฯ